

Bemærkninger til forslaget

Formålet med forslaget er at styrke retssikkerheden for de studerende ved de videregående uddannelsesinstitutioner og undgå forskelsbehandling og diskrimination samt sikre kvaliteten af administrationen på uddannelsesstederne ved at identificere huller eller overflødige regler i systemet. Således vil forslaget også kunne bidrage til at smidiggøre sagsgangene og de studerendes studieforløb.

Studenterombudsmandsinstitutionen skal ikke træde i stedet for det nuværende klagesystem, men skal ses som en hjælp til den studerende, således at klageforløbet bliver mere smidigt og redeligt. Således kan den studerende søge rådgivning og vejledning om klagesager hos ombudsmanden samt anmode om ombudsmandens udtalelse i en specifik klagesag.

De videregående uddannelser hører under flere fagministerier, bl.a. Videnskabsministeriet, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Klageadgangene er i dag reguleret i en række forskellige love og bekendtgørelser. Klagevejene er forskellige afhængigt af, om der er tale om klager over meritafgørelser, eksamensform, indhold og bedømmelse, adgangskrav eller andet. Således kan procedurerne ofte forekomme ugenomsommelige for den studerende, og det kræver meget tid og mange kræfter at komme igennem et klageforløb.

Samtidig kan det for den studerende synes som en uoverskuelig og ulige kamp mod »systemet« at klage. De interne klageprocedurer betyder, at kolleger ofte bedømmer klager over hinanden, og der kan sættes spørgsmålstejn ved uvildigheden i afgørelsen. Klageforløb tager ofte meget tid og energi fra den studerende, der står alene i klagerollen.

Med en studenterombudsmand vil den studerende blive bistået i sin sag og kan således fortsat vie sin primære energi og sine kræfter til studiet.

Der er ikke overblik over, hvor mange klagesager uddannelsesinstitutionerne hvert år behandler. En af grundene hertil er, at der findes så mange forskellige klageinstanser og niveauer, at det gør det vanskeligt at foretage en samlet opgørelse. Men eksemplerne på uheldige klageforløb er desværre mange. Forkert kla-

gevejledning, unødige forsinkelser i sagsbehandlingen, omgåelse af klageregler og fejl i sagsbehandlingen er nogle af de problemer, de studerende støder på – problemer, som betyder, at klageforløb trækker i langdrag og opleves unødigt strabadserende og belastende for studieforløbet og endda kan medføre studietidsforlængelse.

Sagen om opkrævning af ulovlig brugerbetaling på Erasmus Mundus-uddannelserne viser med al ønskelig tydelighed, hvordan de studerende kan havne i en klemme mellem universitetet på den ene side og ministeriet på den anden side. Videnskabsministeriet har således nægtet at gå ind i de konkrete sager om ulovlig brugerbetaling, førend universitetet har truffet en afgørelse, og da dette endnu ikke er sket, kan de berørte studerende ikke gøre andet end at vente.

Ud over de mange eksempler på meritsager og klager over vejledning eller karakterer er der en lang række eksempler på situationer, hvor den studerendes retstilling i dag er tvivlsom. Det kan være ændringer i studieordningen midt på semesteret; skemaer, der ikke hænger sammen; problemer med at kombinere studier på tværs af fakulteter med forskellig semesterstruktur; manglende forskningsbaseret undervisning; mangel på specialepladser; pensumlister med bøger, der ikke er tilgængelige; dårlig eller manglende vejledning om klageadgange; lang ventetid for specialekarakterer; diskrimination ved sagsbehandling m.v.

Der er således mange tilfælde, hvor der ikke nødvendigvis er grundlag for en klagesag, men hvor den studerende oplever, at uddannelsesstedet ikke leverer den uddannelse, den studerende har krav på. Det kan være en mistanke om diskrimination, som skal afklares, eller manglende information og dårlig vejledning. I bl.a. disse tilfælde ville det stille den studerende langt bedre med en uvildig instans, som kan forholde sig til, om de studerende bliver behandlet ordentligt.

Studenterombudsmandens konkrete opgaver kan variere fra rådgivning og vejledning om rettigheder og klagemuligheder samt bistand til studerende i klagesager og til behandling af emner på eget initiativ ved-